

ד ח ו ף

6 בספטמבר 2026

ולכבוד
ניצב אבשלום פלד
מפקד מחוז ירושלים במשטרה
בדוא"ל

לכבוד
תנ"צ עירן לוי
מפקד מג"ב עוטף ירושלים
בדוא"ל

שלום רב,

הנדון: בדיקות פסולות לתלמידי החינוך המיוחד שחוצים את מחסום מחנה פליטים שועפאט

אנו פונים אליכם בדחיפות, בדרישה להורות לכוחות מג"ב, לשוטרים ולמאבטחים המאיישים את מחסום מחנה פליטים שועפאט, שלא לעלות להסעות החינוך המיוחד היוצאות משכונות המחנה, ובוודאי שלא לדרוש מהתלמידים להציג תעודות לידה או כל מסמך אחר. נוהג פסול זה, המלווה בהפחדת התלמידים תוך צעקות לעברם בעברית, החל עם תחילת שנת הלימודים הנוכחית, ויש להורות על הפסקתו לאלתר.

נפרט.

1. כ-5,000 מתלמידי שכונות מחנה פליטים שועפאט – ראס חמיס, ראס שחאדה, דחיית א-סלאם ושכונת המחנה עצמה, יוצאים מדי בוקר בהסעות עירוניות למוסדות חינוך בירושלים. למעלה מאלף מהם הם תלמידי החינוך המיוחד, שההסעות אוספות מבתיים. מדובר בילדים עם קשת לקויות, פגיעות והפרעות, החל בשיתוק מלא ובמוגבלויות פיזיות אחרות דרך פיגור התפתחותי וכלה בפגיעות נפשיות וקוגניטיביות; חלק מהתלמידים אינם מדברים ואינם יכולים לבטא את עצמם.

2. הסעות החינוך המיוחד, כמו כלל הסעות התלמידים, נבדקות בטרם חציית המחסום על ידי סדרנים עובדי עיריית ירושלים. אלה עולים לכל הסעה והסעה, בודקים אם קיים בה מלווה בגיר ובוחנים את התלמידים, במטרה לוודא שלהסעות עולים רק הזכאים להן.

3. עם תחילת שנת הלימודים, ב-1.9.2026, החלו לפתע שוטרי מג"ב ומאבטחים חמושים לעלות להסעות, ולדרוש שהתלמידים יציגו בפניהם תעודת לידה מקורית. הם צועקים לעברם בעברית "תביא תעודה", "איפה הקושאן שלך", "למה אתה לא מדבר", ו"תענה לי", יחס שלא ראוי להפנותו לשום ילד בוודאי לא לאוכלוסיית תלמידים זו, שלעתים, כאמור, מתקשה בהבנה ובדיבור. ואכן, הסדרנים מדווחים שנוכחות כוחות ביטחון חמושים במיניבוסים הקטנים של ההסעות, והתייחסותם הקולנית לילדים, גורמים לפחד ולתבהלה. ילדים רבים פורצים בבכי, אחרים מתחילים לצעוק.

4. לנציגי השכונות שתבעו לדעת מה פשר השינוי בבידוק נאמר, שזאת "הנחיה חדשה של הקצינה ל", שהורתה לשוטרים ולמאבטחים לעלות לכל הסעה, ולבדוק כל ילד. פניותיהם למפקד המחסום בדרישה שיבטל הנחיה שרירותית זו, ככל שהיא ניתנה בכלל, נענתה בלא כלום.

5. אין כל הצדקה ותכלית לבידוק תלמידים ולהפחדתם, כך בכלל וכך בפרט בחינוך המיוחד. רק בשנה שעברה נאלצנו לפנות אליכם לאחר קבלת החלטה שרירותית אחרת, להוריד מרכבי ההסעות את התלמידים כולם, בחינוך הרגיל ובחינוך המיוחד, ולדרוש שיחצו את המחסום בנתיב הרגלי (ראו פנייתנו מיום 18.5.2027). כמענה לפניה קיבלנו מכתב שהפנה נצי"מ חן ירחמיאל, סממ"ר עוטף ירושלים, ליועמ"ש קבתי"צ מג"ב. נצי"מ ירחמיאל כתב, כי כבר לפני מספר שנים, ובמטרה להקל על תלמידים, אישר מג"ד אדומים שאוטובוסים של תלמידים ואנשים עם מוגבלויות יעברו דרך המחסום ללא בידוק. הוא הוסיף, כי דרישת הבדיקה עליה קבלנו שם נבעה מאי הבנה. מפקד המחסום הונחה שלא לעכב הסעות תלמידים.

6. בין אם מדובר הפעם בהחלטה נקודתית שגויה של מאן דהו במחסום, שסבר שמותר לטרטר ילדים פגועים מדי בוקר ולדרוש מהם להציג מסמכים בשפה זרה להם, ובין אם מדובר ב"אי הבנה" נוספת, יש להורות לאלתר לאנשי כוחות הביטחון המאיישים את המחסום שלא לעלות להסעות החינוך המיוחד ולא לפנות לתלמידים המוסעים בהם.

נודה להתייחסותכם המיידית.

בברכה,

טל חסין, עו"ד

העתיקים:

גבי תמי אומנסקי, מנהלת אגף בכיר חינוך מיוחד, משרד החינוך
מר אריק וירצבורגר, ראש מנח"י, עיריית ירושלים